رویش روان شناسی، سال۱۴، شماره ۷، شماره پیاپی ۱۱۲، مهر ۱۴۰۴
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),14(7), 2025

واکاوی نگرش جوانان به عوامل برانگیزاننده در برقراری روابط متعدد عاطفی در فرهنگ ایرانی: یک مطالعه پدیدارشناسی

Investigating Young Attitude Towards Stimulating Factors in Establishing Multiple Emotional Relationships in Iranian Culture: A Phenomenological Study

زهرا خوانین‌زاده
دانشجوی دکتری، رشته مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهرا، تهران، ایران.
ابراهیم نعیمی (نویسنده مسئول)
دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
کیومرث فرحبخش
دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

Zahra Khavaninzade
PhD Student, Department of Counseling, Faculty of Education and Psychology, Alzahra University, Tehran, Iran.
Ebrahim Naeimi *
Associate Professor, Department of Counseling, Faculty of Psychology and Education, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.
e.naeimi.atu@gmail.com
Kiumars Farahbakhsh
Associate Professor, Department of Counseling, Faculty of Psychology and Education, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف واکاوی نگرش جوانان به عوامل برانگیزاننده در برقراری روابط متعدد عاطفی در فرهنگ ایرانی صورت گرفت. نوع پژوهش کاربردی و روش کیفی است. مشارکت‌کنندگان این پژوهش شامل ۲۴ نفر (۱۳ دختر و ۱۱ پسر) بودند که با روش نمونه‌گیری هدفمند تا رسیدن به اشباع داده‌ها مورد مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته قرار گرفتند. جهت تحلیل اطلاعات از روش کلایزی استفاده شد. از مجموع تحلیل مصاحبه-های مشارکت‌کنندگان ۴ مضمون اصلی، ۶ مضمون فرعی و ۱۴ مفهوم اولیه حاصل شد. عوامل برانگیزاننده مشارکت‌کنندگان از برقراری روابط متعدد با غیرهمجنس؛ اجتناب تجربه‌ای شامل فرار (فرار از شکست عاطفی، فرار از آسیب رابطه‌های شکست‌خورده و فرار از تنهایی)، نیاز به هیجان-خواهی شامل رفع محرومیت هیجانی (تجربه هیجان‌های خوشایند و افزایش مهرورزی)، نیاز به بقاء شامل امنیت (نیاز جنسی، نیاز مالی و نیاز به صحبت با جنس متفاوت) و جبران (جبران اشتباهات و جبران کمبودهای روابط گذشته) و یادگیری مشاهده‌ای شامل همسویی با دوستان (دریافت تحسین و تمجید و تاییدطلبی) و همسویی با رسانه‌های اجتماعی (رفع احساس لجاجت و کینه‌ورزی سرگرمی و تفریح) بود. بنابراین کمبودهای زندگی افراد و جبران آنها، نیازهای طبیعی و مشاهده دیگران در شکل‌گیری انگیزه گرایش به تعدد روابط عاطفی نقش دارد.

واژه‌های کلیدی: *عوامل برانگیزاننده، روابط متعدد، فرهنگ ایرانی، مطالعه پدیدارشناسی، نگرش جوانان.*

Abstract

The present study aimed to investigate young attitudes towards stimulating factors in establishing multiple emotional relationships in Iranian culture. The type of research is applied, and the method is qualitative. The participants of this study included 24 people (13 girls and 11 boys) who were subjected to semi-structured interviews using purposive sampling until data saturation was reached. The Colaizzi method was used to analyze the information. From the total analysis of the participants' interviews, 4 main themes, 6 secondary themes, and 14 primary concepts were obtained. The factors motivating participants to establish multiple relationships with the opposite sex were experiential avoidance including escape (escape from emotional failure, escape from the damage of failed relationships, and escape from loneliness), the need for sensation seeking including the removal of emotional deprivation (experience pleasant emotions and increase affection), the need for survival including security (sexual need, financial need, and the need to talk to the opposite sex), and compensation (compensation for mistakes and compensation for deficiencies in past relationships), and observational learning including alignment with friends (receiving admiration and praise and seeking approval) and alignment with social media (removing feelings of stubbornness and resentment, entertainment, and recreation). Therefore, the deficiencies in people's lives and compensating for those, natural needs, and observing others play a role in the formation of the motivation for a tendency towards multiple relationships.

Keywords: *Stimulating Factors, Multiple Relationships, Iranian Culture, Phenomenological Study, Young Attitude.*

نوع مقاله : کیفی **دریافت : فروردین ۱۴۰۴** **پذیرش: خرداد ۱۴۰۴** **ویرایش نهایی: مهر ۱۴۰۴**

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-17]

مقدمه

زندگی انسان‌ها در جوامع بشری بر پایه تعاملات و ساختارهای اجتماعی و متقابل شکل گرفته است که یکی از مهم‌ترین آن‌ها، روابط غیرهمجنس[1] است (هو-فوستر[2] و همکاران، ۲۰۲۵). برقراری روابط صمیمی و عاشقانه یکی از وظایف تحولی مهم در دوره نوجوانی و جوانی به شمار می‌رود که تحت تأثیر زمینه‌های فرهنگی هر جامعه، می‌تواند به‌صورت سازگارانه یا همراه با آسیب شکل گیرد (جاویدی[3] و همکاران، ۲۰۲۵). روابط دوستی و معاشرت بین دختر و پسر به طیفی از تعاملات میان دو جنس متفاوت پیش از ازدواج اشاره دارد که با اهداف و انگیزه‌های گوناگون شکل می‌گیرد (جنی‌گراس[4]، ۲۰۲۱). این تعاملات میان‌فردی زمینه‌ساز شکل‌گیری و تحول روابط عاطفی هستند که نقش مهمی در رشد هویت فردی و اجتماعی ایفا می‌کنند. روابط عاطفی با اهداف گوناگونی آغاز می‌شود و ادامه پیدا می‌کند؛ این اهداف می‌تواند شامل ایجاد صمیمیت، سرگرمی، وابستگی عاطفی، فرار از تنهایی یا احساسات منفی، تجربه روابط جنسی، دریافت حمایت و مراقبت متقابل، و در برخی موارد، تمایل به ازدواج باشد (جوانمرد و همکاران، ۱۴۰۱؛ نایاک[5]، ۲۰۲۵). همچنین جهان‌شیلا و سجادی (۱۳۹۹) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که حاکمیت روحیه فردگرایی، بحران هویت، اختلال در هویت جنسی و ناکارآمدی خانواده‌ها در ارضای نیاز از جمله علل گرایش به برقراری روابط عاطفی و دوستی با جنس متفاوت در جامعه ایران است.

در این میان، روابط متعدد عاطفی به عنوان یکی از پدیده‌های نوظهور در بستر تغییرات فرهنگی و اجتماعی جوامع معاصر، به ویژه در میان نسل جوان، نیازمند بررسی دقیق‌تری است. در ایران، شیوع دقیقی از برقراری روابط متعدد عاطفی وجود ندارد با این حال نتایج مطالعات نشان دهنده میزان افزایش دوستی با جنس متفاوت در جمعیت‌های مختلف است (اسدیان و همکاران، ۱۳۹۴؛ فتحی و همکاران، ۱۴۰۱). به‌طوری که بر اساس نتایج پژوهش زارع شاه‌آبادی و سلیمانی (۱۳۹۱)، ۳۶/۷ درصد از دانشجویان دختر و پسر از رشته‌های مختلف، در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه یزد با یک نفر از جنس متفاوت و ۲۷/۵ درصد از آن‌ها با بیش از یک نفر ارتباط دوستی داشتند. همچنین یافته‌های پژوهش اسدیان و همکاران (۱۳۹۴) نشان داد که ۴۷/۳ درصد از دانشجویان دختر و پسر پیام نور تبریز سابقه دوستی با جنس متفاوت را داشتند و این مورد در بین گروه مذکر بیشتر از گروه مؤنث بود. در واقع می‌توان چنین گفت که روابط دوستانه میان دختران و پسران، تحت تأثیر تحولات نظام ارزشی و تغییرات ساختار اقتصادی، به بروز الگوهای تازه‌ای از روابط عاطفی در میان برخی جوانان منجر شده است (غیاثوند، ۱۴۰۲؛ گراوند، ۱۴۰۲).

این نوع روابط که اغلب فراتر از دوستی‌های ساده میان دختران و پسران شکل می‌گیرد، می‌تواند به عنوان راهی برای پاسخگویی به نیازهای متنوع روانی و اجتماعی مطرح شود (بلایر[6]، ۲۰۲۳). در این زمینه، تجربه روابط عاطفی متعدد و حتی چندین رابطه همزمان عاطفی می‌تواند به منزله تلاشی برای تأمین حمایت‌های متقابل، ارضای نیازهای عاطفی و اجتماعی، و کاهش احساس تنهایی تلقی شود، اما همزمان احتمال بروز تنش‌ها و آسیب‌های روانی نیز در این روابط افزایش می‌یابد (سالمی و همکاران، ۲۰۲۴). همچنین، بستر فرهنگی و ساختار خانواده در شکل‌گیری و مدیریت این روابط نقش کلیدی ایفا می‌کند؛ به گونه‌ای که ضعف در حمایت خانواده و محدودیت‌های اجتماعی می‌تواند افراد را به سوی ایجاد روابط متعدد سوق دهد که هر چند ممکن است به عنوان ابزاری برای ارضای نیازهای فردی عمل کند، ولی در عین حال می‌تواند منجر به تنش‌های روانی و اجتماعی گردد (کوماری و رام[7]، ۲۰۲۵). بنابراین می‌توان گفت روابط متعدد عاطفی به نوعی بازتاب‌دهنده تحولات خانوادگی، اجتماعی، و فرهنگی است که ضرورت توجه به پیامدهای این پدیده را نیز برجسته می‌سازد (سالمی و همکارن، ۲۰۲۴؛ لوبانوا[8]، ۲۰۲۲).

از میان نظریات موجود در این زمینه، نظریه نفوذ اجتماعی[9] در پی فهم و توضیح تحولات و تغییراتی است که در طول زمان در رابطه‌ها رخ می‌دهد و با استفاده از این تحولات شکل و چیستی روابط در جنبه‌های مختلف را توضیح می‌دهد (بتل و وایت[10]، ۲۰۲۴). مطابق با این نظریه، شکل‌گیری و گسترش روابط بین‌فردی به‌واسطه فرآیند خودافشایی تدریجی صورت می‌گیرد؛ به این معنا که افراد در ابتدا

1. Non-Homogeneous Relationships
2. Ho-Foster
3. Javidi
4. Jenny Gross
5. Nayak
6. Blair
7. Kumari & Ram
8. Lobanova
9. Social Penetration Theory
10. Battle & White

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-17]

اطلاعات سطحی و عمومی درباره خود ارائه می‌دهند و به‌تدریج با افزایش اعتماد، به افشای اطلاعات شخصی‌تر و عمیق‌تر می‌پردازند. این نظریه با تبیین نحوه گسترش روابط از سطح به عمق، امکان تحلیل فرایندهای روان‌شناختی شکل‌گیری و قطع روابط عاطفی را فراهم می‌آورد (برودی[1] و همکاران، ۲۰۲۴؛ شاد، ۱۳۹۵). در ارتباط با پدیده روابط متعدد عاطفی، می‌توان چنین استنباط کرد که بسیاری از این روابط در سطحی از خودافشایی باقی مانده یا به دلایل گوناگون از جمله ترس از صمیمیت، ناتوانی در تعهد بلندمدت، یا احساس نارضایتی از میزان افشاگری متقابل پیش از رسیدن به سطوح عمیق‌تر پایان می‌یابند (پنینگتون[2]، ۲۰۱۵؛ برودی و همکاران، ۲۰۲۴).

همچنین براساس نظریه مبادله اجتماعی[3]، سود باید بر هزینه غلبه کند تا فرد از رابطه‌اش راضی باشد. اگر فرد راضی نباشد، وارد روابط متعددی می‌شود تا به ارضای نیازهای او منجر و رضایت‌مند شود (ویتنا و ساوج[4]، ۲۰۲۴؛ بردشا[5] و همکاران، ۲۰۲۲). علاوه بر این، با توجه به اینکه تغییرات در روابط به ویژه ارتباطات دو جنس متفاوت، نتیجه تغییرات اجتماعی و فرهنگی است که در عصر حاضر روی داده، از جمله نظریاتی که می‌تواند تغییرات دنیای مدرن از جمله تغییر در ارتباطات و معاشرت‌ها را تبیین کند، نظریه تحول و دگرگونی فرهنگی است که به دنبال فهم چگونگی و چرایی تغییر و تحولات فرهنگی و ارزش‌ها و نگرش‌های جوامع است (نیکولز[6] و همکاران، ۲۰۲۴). بر این اساس، افراد مادی‌گرا کسانی هستند که به‌دلیل نبود احساس امنیت سازنده که ریشه در دوران شکل‌گیری شخصیت آنان و شرایط اقتصادی فعلی‌شان دارد تمایل بیشتری به اولویت دادن به مسائل مادی دارند. این افراد معمولاً بر امنیت اقتصادی و فیزیکی تأکید دارند، موضوعی که می‌تواند احتمال وارد شدن به روابط متعدد را، به‌منظور جبران کمبود امنیت و یافتن منابع مالی، افزایش دهد (بوکهاری[7] و همکاران، ۲۰۲۴؛ افشانی و هاتفی‌راد، ۱۳۹۸) و به‌طور کلی، هرچه انگیزه‌های افراد از برقراری رابطه متنوع‌تر و فراتر از هدف ازدواج باشد تأثیر منفی‌تری بر کیفیت ازدواج آینده خواهد داشت و احتمال بروز طلاق یا جدایی در چنین ازدواج‌هایی افزایش می‌یابد (آناربایوا[8]، ۲۰۲۵؛ بوهلر و اورث[9]، ۲۰۲۴؛ خلج آبادی فراهانی، ۱۳۹۱). همچنین، اگر آشنایی اولیه بدون تصمیم جدی برای تعهد و پایبندی به یک زندگی مشترک دائمی شکل گرفته باشد، احتمال دارد رابطه به‌مرور کمرنگ شده و همانند یک دوستی معمولی پایان یابد و در نهایت با رابطه‌ای جدید جایگزین شود (جونجا[10]، ۲۰۲۴؛ شاطریان، ۱۳۹۶).

از جمله پیامدهای این‌گونه روابط می‌توان به افزایش اختلالات رفتاری و آسیب‌پذیری جنسی، بروز بیماری‌های جسمی و روانی، کاهش جمعیت، افزایش تجرد قطعی، کاهش امنیت خانواده و جامعه، گسترش روابط آزاد جنسی، کاهش نرخ ازدواج و در نهایت بی‌ثباتی اجتماعی، خیانت به همسر آینده، انحطاط و انحرافات اخلاقی، و ایجاد بدبینی اشاره کرد (جهان‌شیلا و سجادی، ۱۳۹۹؛ رشوند و وجدانی، ۱۴۰۲؛ سهراب زاده و پرنیان، ۱۳۹۵). در سایر پژوهش‌ها نیز به این نکته اشاره شده که گرچه ممکن است روابط متعدد در کوتاه‌مدت برخی نیازها را برآورده کند؛ اما در میان مدت و بلندمدت پیامدهای منفی مانند افسردگی، بی‌اعتمادی به جنس متفاوت، نگرش منفی به جنس متفاوت و حس انتقام، کاهش تمایل به ازدواج و تنوع‌طلبی را به دنبال دارد (رشوند و همکاران، ۱۴۰۱؛ کارتر[11] و همکاران، ۲۰۱۸). همچنین جوانمرد و همکاران (۱۴۰۱) به پیامدهای روابط متعدد دختر و پسر از جمله مشکلاتی از قبیل خصومت، شک و بدگمانی، آسیب در نظام خانواده، هنجارشکنی، رکود علمی و استعداد، فریب رابطه، آسیب عاطفی-روانی، آسیب جسمانی، آسیب جنسی، تجربه اندوزی، پشیمانی و سرخوردگی اشاره کرده‌اند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که اگر اقدامات حیاتی و ضروری مناسب توسط مسئولان و متخصصان حوزه سلامت و بهداشت روان جامعه باهدف آگاهی بخشی به جوانان و خانواده‌ها، پیش‌بینی رفتار جوانان در آینده و هدایت آنان به‌سوی برقراری روابط قاعده‌مند، دارای چارچوب، پویا، باثبات و با معیارهای اساسی شریک گزینی برای ازدواج، صورت نگیرد؛ نظاره‌گر پیشرفت و گسترش روزافزون و سریع این پدیده که در جهت انحطاط اخلاقی جامعه حرکت می‌کند، خواهیم بود.

با توجه به اهمیت موضوع و تاثیرگذاری آن بر حیطه‌های مهم ازدواج و خانواده، این پژوهش قصد دارد به بررسی کیفی عوامل برانگیزاننده شکل‌گیری این نوع روابط در فرهنگ ایران بپردازد؛ چرا که آنچه نسل امروز را دچار نوعی سرگردانی و پریشانی می‌کند، از یک سو زندگی در جامعه اسلامی و آمیخته با فرهنگ و رسوم ایرانی است که قدمتی کهن دارد و از سوی دیگر، رویارویی با مسئله ارتباط

1. Brody
2. Pennington
3. Social Exchange Theory
4. Whitham & Savage
5. Bradshaw
6. Nichols
7. Bukhari
8. Anarbayeva
9. Bühler & Orth
10. Juneja
11. Carter

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-17]

تمدن‌ها از طریق شبکه‌های ماهواره‌ای و اینترنت است که ملل مختلف را به گونه‌ای شگرف به یکدیگر نزدیک می‌سازد. لذا با عنایت به افزایش سن ازدواج و شیوع دوستی دختر و پسر و پیامدهای نامناسب آن، بررسی دقیق این پدیده ضروری به نظر می‌رسد. ازاین‌رو در پژوهش حاضر سعی شد تا با نگاهی علمی و تخصصی، نگرش‌های جوانانی را به عوامل برانگیزاننده تعدد روابط عاطفی (به صورت همزمان و دوره‌ای)، کشف و گامی کوچک و مؤثر در مسیر کمک به تغیر نگرش حاکم بر ذهن جوانان، استحکام و سلامت خانواده و در نتیجه بقاء، نشاط و پویایی جامعه برداشته شود. یافته‌های این پژوهش از منظر نظری می‌توانند به غنای ادبیات علمی در حوزه روان‌شناسی اجتماعی، جامعه‌شناسی خانواده و مطالعات فرهنگی کمک کنند. همچنین این پژوهش می‌تواند به تدوین مدل‌های بومی در حوزه روابط عاطفی در جوامع اسلامی با تأکید بر شرایط فرهنگی ایران کمک کند. از منظر عملی، نتایج پژوهش می‌تواند برای سیاست‌گذاران اجتماعی، مشاوران خانواده، روان‌شناسان و نهادهای فرهنگی و آموزشی، ابزاری کارآمد جهت طراحی مداخلات آموزشی، برنامه‌های آگاهی‌بخشی و مداخله‌های پیشگیرانه باشد. بنابراین این پژوهش در پی پاسخ به این سوال بود که عوامل برانگیزاننده تعدد روابط عاطفی جوانان چه مواردی هستند؟

روش

پژوهش حاضر با رویکرد کیفی[1] و با روش پدیدار شناسی[2] انجام شد. جامعه آماری مورد مطالعه شامل دختران و پسران مجرد ۲۵ تا ۳۵ ساله ساکن شهر تهران در سال ۱۴۰۳ بودند. نمونه‌گیری در این مطالعه، به‌صورت هدفمند[3] بود و تا زمان رسیدن به اشباع نظری[4] داده‌ها و عدم دستیابی به اطلاعات جدید، ادامه یافت که تعداد اعضاء نمونه به ۲۴ نفر (۱۳دختر و ۱۱پسر) رسید. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت از تجرد، سن بین ۲۵ تا ۳۵، سکونت در شهر تهران، داشتن حداقل ۵ شریک عاطفی به صورت همزمان و دوره‌ای تا زمان پژوهش بودند. ملاک خروج از پژوهش شامل عدم تداوم رضایت مشارکت‌کنندگان در پژوهش در فرآیند مصاحبه بود.

ابزار سنجش

مصاحبه نیمه ساختاریافته[5]: در این پژوهش به منظور گردآوری داده‌ها از مصاحبه نیمه ساختاریافته محقق‌ساخته استفاده شد و محور اصلی سؤال‌های مصاحبه در راستای کشف عوامل برانگیزاننده روابط متعدد عاطفی جوانان بود. این نوع مصاحبه که به مصاحبه پدیدارشناسی نیز مشهور است نوع خاصی از مصاحبه جامع است که بر پایه روش نظری پدیدارشناسی قرار دارد و در آن منبع اصلی اطلاعات مصاحبه عمیق و ژرفی است که به صورت مشارکتی بین پژوهشگر و مصاحبه‌شونده انجام می‌گیرد. سؤالات اصلی مصاحبه بر اساس نظر ۲ متخصص با تجربه و آگاه به موضوع در این زمینه و بر اساس اصول پروتکل نویسی مصاحبه توسط محققین طراحی شد تا دارای روایی محتوایی[6] کافی باشد و پس از تأیید متخصصین در خصوص روایی آن، مورد استفاده قرار گرفت. قبل از انجام مصاحبه، به مشارکت‌کنندگان در مورد رعایت اصول اخلاقی پژوهش توضیحات لازم داده شد و پس از کسب رضایتشان، به آن‌ها پیرامون حق انصراف از مصاحبه و محرمانه بودن مشخصات در کل فرایند پژوهش اطمینان داده شد. همچنین درمورد ضبط مصاحبه از مشارکت‌کنندگان اجازه گرفته شد. سپس برای انجام تحلیل‌های بعدی، مصاحبه‌ها به دقت روی کاغذ پیاده سازی شد. لازم به ذکر است که برای محفوظ ماندن مشخصات آزمودنی‌ها، در گزارش نقل قول‌ها از عبارات (مشارکت‌کننده شماره ۱، ۲ و .... و۲۴) استفاده گردید و مصاحبه‌ها بین ۶۰-۴۰ دقیقه متناسب با روایات، میزان تحمل و علاقه مشارکت کنندگان به طول انجامید.

به منظور تحلیل داده‌ها از روش کلایزی[7] استفاده شد. طبق این روش، در این پژوهش پس از انجام مصاحبه و پیاده‌سازی مصاحبه بر روی کاغذ، چندین مرتبه متن خوانده شد و در ادامه خواندن یافته‌های مهم هر مصاحبه و هم احساس شدن با افراد مشارکت‌کننده به منظور درک آن‌ها، استخراج جملات مهم در رابطه با پدیدهٔ مورد مطالعه، دادن مفاهیم خاص به جملات استخراج شده (فرمول بندی)، دسته بندی مفاهیم مشترک به دست آمده، رجوع به مطالب اصلی و مقایسهٔ ایده‌ها و ترکیب آن‌ها، توصیف نهایی پدیدهٔ مورد مطالعه و در نهایت بازگردانی توصیف پدیده‌ها به مشارکت‌کنندگان در راستای معتبرسازی نتایج انجام شد.

1. Qualitative Research
2. Phenomenology Research
3. Purposive Sampling
4. Theoretical saturation
5. Semi-structured interview
6. Content Validity
7. Colaizzi Method

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-17]

جهت بررسی اعتبار و صحت داده‌های پژوهش، از چهار معیار قضاوت شامل اعتبار[1]، اطمینان پذیری[2]، انتقال‌پذیری[3] و تأییدپذیری[4] استفاده شد. برای تضمین اعتبار، درگیری مداوم با موضوع و داده‌های پژوهش وجود داشت. از نظرات اساتید در ارتباط با روند انجام مصاحبه‌ها و تحلیل آن‌ها استفاده شد. برای بررسی اطمینان‌پذیری داده‌ها از نظارت افراد متخصص استفاده شد و متن مصاحبه‌ها برای بررسی دقیق‌تر مضامین به همکاران ارائه شد. برای رسیدن به اصل انتقال‌پذیری، سعی شد از جوانان در سطوح مختلف شغلی، اجتماعی و فرهنگی استفاده گردد. افزون بر این جهت تأمین تاییدپذیری، سعی شد پژوهشگران قضاوت‌ها و سوگیری‌های خود را تا حد امکان در کار دخالت ندهند و با ثبت همه مراحل انجام کار و داده‌های حاصله و حفظ مستندات در تمام مراحل پژوهش به تضمین قابلیت تایید این پژوهش کمک نمایند.

یافته ها

در جدول ۱ مشخصات جمعیت‌شناختی ۲۴ نفر از مشارکت‌کنندگان پژوهش ارائه شده است.

جدول ۱. مشخصات جمعیت شناختی مشارکت کنندگان

کد	جنسیت	سن	تحصیلات	تعداد روابط عاطفی که افراد در طول زمان تجربه کرده‌اند	سال‌های تجربه روابط عاطفی متعدد
۱	دختر	۳۵	کارشناسی	۸	۹
۲	پسر	۲۵	کارشناسی‌ارشد	۶	۵
۳	دختر	۲۷	کارشناسی	۹	۶
۴	دختر	۲۶	کارشناسی‌ارشد	۶	۷
۵	دختر	۲۵	کارشناسی‌ارشد	۱۰	۶
۶	پسر	۳۱	کارشناسی‌ارشد	۱۱	۹
۷	دختر	۲۸	کارشناسی‌ارشد	۹	۴
۸	دختر	۲۵	کارشناسی	۸	۳
۹	دختر	۲۹	کارشناسی	۷	۶
۱۰	دختر	۳۰	کارشناسی	۱۰	۵
۱۱	پسر	۲۶	فوق‌دیپلم	۸	۴
۱۲	پسر	۲۸	دیپلم	۱۰	۱۲
۱۳	پسر	۲۷	کارشناسی	۹	۴
۱۴	دختر	۳۱	دیپلم	۱۲	۸
۱۵	دختر	۳۲	دیپلم	۷	۶
۱۶	پسر	۲۶	کارشناسی	۸	۵
۱۷	پسر	۲۶	دیپلم	۶	۲
۱۸	پسر	۳۳	دیپلم	۱۳	۹
۱۹	پسر	۳۲	کارشناسی‌ارشد	۱۲	۱۳
۲۰	پسر	۳۰	کارشناسی‌ارشد	۱۰	۵
۲۱	پسر	۳۴	کارشناسی‌ارشد	۷	۴
۲۲	دختر	۲۶	کارشناسی	۶	۳
۲۳	دختر	۲۸	کارشناسی‌ارشد	۸	۴
۲۴	دختر	۳۳	کارشناسی	۷	۸

1. Redibility
2. Dependability
3. Transferability
4. Confirmability

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-17]

تعداد اعضای نمونه ۲۴ نفر (۱۳ دختر و ۱۱ پسر) بود. میانگین سنی افراد مشارکت‌کننده ۲۸/۸۷ سال بود. ۵ نفر دیپلم، ۱ نفر فوق‌دیپلم، ۹ نفر کارشناسی، و ۹ نفر کارشناسی ارشد بودند. ۸ نفر (۳۳/۳ درصد) بین ۵ تا ۷ رابطه، ۱۲ نفر (۵۰ درصد) بین ۸ تا ۱۰ رابطه، و ۴ نفر (۱۶/۷ درصد) بین ۱۱ تا ۱۳ رابطه را تجربه کرده بودند. ۱۳ نفر (۵۴/۲ درصد) بین ۱ تا ۵ سال، ۹ نفر (۳۷/۵ درصد) بین ۶ تا ۱۰ سال، ۲ نفر (۸/۳ درصد) بین ۱۱ تا ۱۵ سال درگیر رابطه متعدد بودند. در جدول ۲ مضامین اصلی، فرعی و مفاهیم اولیه عوامل برانگیزاننده تعدد روابط عاطفی ارائه شده است.

جدول ۲. مضامین اصلی، فرعی و مفاهیم اولیه عوامل برانگیزاننده تعدد روابط عاطفی

عبارات و مصادیق	مفاهیم اولیه	مضامین فرعی	مضامین اصلی
- من چون خودم شکست عشقی خوردم، دیگه آدما برام حکم معشوق ندارن. فقط وارد رابطه می‌شم باهاشون تا نیازهامو برطرف کنم، همین. حالا این وسط اگه کسی منو دوست داشت، خب بدم نمیاد ولی عشق اصلاً. چون میترسم باز از دست بدم (کد ۵).	فرار از شکست عاطفی	فرار	اجتناب تجربه‌ای
- وقتی بعد از یه رابطه طولانی، به خودت که میای، دوست داری یکی کنارت باشه. چون کسی نیست برای همین ترجیح میدی در حین رابطه با چندتا باشی که بعدش آسیب کمتری تحمل کنی (کد ۱۵).	فرار از آسیب رابطه‌های شکست‌خورده		
- وقتی تنهایی خیلی بهم فشار میاره می‌رم توی فضای مجازی می‌چرخم یکیو پیدا می‌کنم و وارد مکالمه می‌شم باهاش (کد ۷).	فرار از تنهایی		
- تجربه هیجان رابطه جدید، باعث این روابط شده. هیجان‌هایی مانند خنده از ته دل، نوازش، آرامش و حس خوب (کد ۱۲).	تجربه هیجان‌های خوشایند	رفع محرومیت هیجانی	نیاز به هیجان‌خواهی
- می‌خوام یکیو پیدا کنم تا بتونم دوسش داشته باشم، براش هدیه بخرم و اینا چون از بچگی دوست داشتم (کد ۵).	افزایش مهرورزی		
- واقعاً هدفم از روابط متعدد انگیزه جنسی هست. نمیتونم انگار بهش نه بگم (کد ۲۳).	نیاز جنسی	امنیت	نیاز به بقاء
- چون من خیلی چیزای مادی دلم میخواد برای همین وارد رابطه میشم برای رفع نیازهای مادی و مالی. یجوری انگار هروقت نیازی میاد سراغم سریع بهش بله میگم و میرم تو رابطه (کد ۱۷).	نیاز مالی		
- من خودم به‌شخصه دوست دارم یه نفر توی زندگیم باشه که باهاش حرف بزنم. چه ایرادی داره من صحبت کنم (کد ۱۳).	نیاز به صحبت با جنس متفاوت		
- من دنبال جبران اشتباهات روابط قبلیم هستم و با یک دید جدیدتر، دوست دارم وارد روابط بعدی بشم (کد ۲۱).	جبران اشتباهات	جبران	
- ویژگی‌هایی که قبلی نداشته، مثل حضور مؤثر رو این داشته باشه یعنی اون عاملی که کات می‌کنی، برات بولد می‌شه که توی بعدی بیشتر دنبال اون عامل هستی (کد ۱۴).	جبران کمبودهای روابط گذشته		
- من همیشه در روابطم نگاهم به دوستام بوده. یعنی اونا برام اولویت دارن و همین منجر میشه منو تشویق کنن. چون میفهمن که منم ادم حسابی هستم و یه‌عالمه دوست دارم (کد ۱۱).	دریافت تحسین و تمجید	همسویی با دوستان	یادگیری مشاهده‌ای
- می‌خوام با همه آدما باشم و همه رو بشناسم. بخصوص آدمهای معروف و توجهشون رو به خودم جلب کنم و اونام منو تحسین کنن تا تو گروه دوستام تاییدم کنن (کد ۲۰).	تاییدطلبی		

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-17]

عبارات و مصادیق	مفاهیم اولیه	مضامین فرعی	مضامین اصلی
- یبار تو شبکه‌های اجتماعی دیدم یکی عکس پروفایلشو با دوست بعدیش گذاشته و چقدر قبلیه حرص خورده، منم می‌خواستم عکسای پروفایل یا اینستامو با دوست جدیدم ببینه و حرصش در بیاد (کد ۵).	رفع احساس لجاجت و کینه‌ورزی	همسویی با رسانه‌های اجتماعی	
- تو شبکه‌های اجتماعی نشون میده که چجوری جوونا برای پرکردن اوقات فراغت و تفریح میرن سراغ دوستی. منم شخصاً دوست دارم یه نفر باشه که باهاش بیرون برم. همیشه هم در مقابل کسی که میگه بیا دوست شیم بچرخیم میگم باشه (کد ۲۰).	سرگرمی و تفریح		

همانطور که در جدول ۲ مشخص شده است، از مجموع تحلیل مصاحبه‌های مشارکت‌کنندگان ۴ مضمون اصلی، ۶ مضمون فرعی و ۱۴ مفهوم اولیه حاصل شد. در واقع عوامل برانگیزاننده مشارکت‌کنندگان از برقراری روابط متعدد عاطفی با غیرهمجنس اجتناب تجربه‌ای شامل فرار، نیاز به هیجان‌خواهی شامل رفع محرومیت هیجانی، نیاز به بقاء شامل امنیت و جبران و یادگیری مشاهده‌ای شامل همسویی با دوستان و همسویی با رسانه‌های اجتماعی بود.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف واکاوی نگرش جوانان به عوامل برانگیزاننده در برقراری روابط متعدد عاطفی در فرهنگ ایرانی انجام شد. باتوجه به سوال اصلی پژوهش ۴ مضمون اصلی، ۶ مضمون فرعی و ۱۴ مفهوم اولیه حاصل شد. در واقع عوامل برانگیزاننده مشارکت‌کنندگان از برقراری روابط متعدد عاطفی؛ اجتناب تجربه‌ای شامل فرار، نیاز به هیجان‌خواهی شامل رفع محرومیت هیجانی، نیاز به بقاء شامل امنیت و جبران و یادگیری مشاهده‌ای شامل همسویی با دوستان و همسویی با رسانه‌های اجتماعی بود.

اولین مضمون اصلی اجتناب تجربه‌ای بود که سبب می‌شد افراد به سمت روابط متعدد بروند. در واقع افراد مشارکت‌کننده به دلیل فرار از شکست عاطفی، فرار از آسیب رابطه‌های شکست خورده و فرار از تنهایی درپی روابط متعدد عاطفی با غیرهمجنس بودند. در تبیین این مضمون می‌توان گفت اجتناب کردن از تجارب شخصی (مانند شکست‌ها، افکار و احساسات) اجتناب تجربه‌ای گفته می‌شود. این مفهوم از دو بخش تشکیل شده است. نخست، بی‌میلی فرد نسبت به رویارویی با تجربه‌های شخصی، و دوم، تمایل به اجتناب از تجربه‌های دردناک یا موقعیت‌هایی که ممکن است این خاطرات را دوباره زنده کنند. بنابراین، افراد هنگام مواجهه با تجربه‌های ناخوشایند، معمولاً از آن‌ها فاصله می‌گیرند یا سعی می‌کنند از آن‌ها فرار کنند (وانگ[1] و همکاران، ۲۰۲۴). در پژوهش حاضر نیز مشارکت‌کنندگان در پی روابط متعددی می‌گشتند تا هم به نیازهای آنان پاسخ داده شود و هم راه فراری برای تجارب ناخوشایند مانند تنهایی و شکست عاطفی باشد. از سوی دیگر، ریشه‌های این مفهوم به نارضایتی از نیازهای هیجانی اساسی در دوران کودکی بازمی‌گردد و چنین افرادی معمولاً با ترس‌هایی درونی مواجه‌اند. این الگو ممکن است در فرد باقی بماند و زمینه‌ساز بروز و استمرار آسیب‌های روانی و هیجانی شود، به گونه‌ای که فرد به نوعی از خود فاصله می‌گیرد؛ چرا که توانایی رویارویی صادقانه با تجربه‌های دردناک گذشته را ندارد و این مواجهه برای او همراه با رنج و ناراحتی است (پیلکینگتون[2] و همکاران، ۲۰۲۴). پرهیز از روبه‌رو شدن با خاطرات ناخوشایند، روند سازگاری فرد با چالش‌های زندگی را مختل می‌کند و در نتیجه، افراد برای گریز از این وضعیت به راهکارهایی نامناسب متوسل می‌شوند. شرکت‌کنندگان این پژوهش نیز نشان دادند که تمایلی به پذیرش تجربه‌های گذشته مانند شکست‌های عاطفی، آسیب‌های ناشی از روابط قبلی و احساس تنهایی ندارند؛ به همین دلیل، وارد روابط متعدد عاطفی می‌شدند.

یکی دیگر از مضامین به دست آمده نیاز به هیجان‌خواهی شامل رفع محرومیت هیجانی بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت زاکرمن[3] هیجان خواهی را میل به هیجان‌ها و تجربیات متنوع، تازه، پیچیده و شدید و تمایل به مخاطره‌جویی بدنی، اجتماعی، قانونی و مالی به

1. Wang
2. Pilkington
3. Zakerman

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-17]

خاطر چنین تجربه‌ای تعریف می‌کند (ریس و کلارک[1]، ۲۰۲۴). در این زمینه کلکستون و ون‌دالمن[2] (۲۰۱۳) نیز بیان می‌کنند که هیجان‌خواهی با رفتارهایی مانند رابطه جنسی بدون محافظت، داشتن شرکای جنسی متعدد، درگیر شدن در روابط جنسی پرخطر و تعدد روابط جنسی، ارتباط معناداری دارد. از این منظر، می‌توان هیجان‌خواهی بالا را به‌عنوان یکی از انگیزه‌های اصلی ورود به روابط عاطفی متعدد در نظر گرفت. از سوی دیگر طبق پژوهش‌های انجام شده اگر در کودکی این نیاز برطرف نشود، هنگامی که فرد به بزرگسالی می‌رسد به دلیل کمبود عاطفی و نیاز به مهرورزی و هیجان‌خواهی سعی می‌کند محرومیت هیجانی خود را جبران کند و روابط متعدد را تجربه می‌کند. شرکت‌کنندگان این مطالعه نیز اشاره کردند که این روابط برایشان تجربه‌هایی چون نوازش، آغوش و محبت فراهم کرده است که در کودکی از آن محروم بوده‌اند. در حقیقت هیجان‌خواهی می‌تواند بر رفتار، ویژگی‌ها و اولویت‌های افراد اثر بگذارد. لذا افراد دارای هیجان‌خواهی به فعالیت‌هایی مانند روابط با غیرهمجنس به منظور رفع کمبودهای هیجانی می‌پردازند؛ مضامینی که در پژوهش حاضر نیز حاصل شد.

نیاز به بقاء نیز یکی دیگر از مضامین اصلی با مضامین فرعی امنیت و جبران بود. نیاز به امنیت شامل نیاز جنسی، مالی و صبحت با غیرهمجنس بود. در تبیین این مضمون می‌توان گفت، طبق نظریه گلسر[3] نیازهای هر انسان رفتارهای او را شکل و جهت می‌دهد. این رفتارها از درون برانگیخته می‌شود و در هر زمان بهترین تلاش برای مدیریت دنیای فرد است؛ بنابراین رفتاری انتخاب می‌شود که به بهترین نحو نیازها را برآورده سازد (کارامان و ارسلان[4]، ۲۰۲۴). به عبارتی دیگر در دنیای واقعی همه انسان‌ها نیاز به بقاء را تجربه می‌کنند؛ اما اگر در ارضای این نیاز افراد با شکست مواجهه شوند، در بزرگسالی احتمال رفتارهای آسیب‌زا وجود دارد. میزان اهمیت و اولویت این نیاز از فردی به فرد دیگر متفاوت است و آگاهی افراد از الگوهای منحصربه فرد نیازهای اساسی خود، می‌تواند نقش مهمی در اتخاذ انتخاب‌های سالم و سازنده در زندگی فردی و اجتماعی افراد داشته باشد. در پژوهش حاضر نیز مشارکت‌کنندگان اشاره داشتند که برای نیاز جنسی، مالی و صحبت با جنس متفاوت تمایل به تعدد روابط دارند و اینگونه انتخاب‌ها را رقم می‌زنند. همچنین در جبران افراد از طریق فکر، احساس، رفتار و روابط بین‌فردی در پی رفتار متضاد و جبران هستند. علاوه بر آن جبران حمله متقابل علیه نیازی است که متاسفانه به هدف خود دست نمی‌یابد و به‌جای بهبودی سبب تداوم آن می‌گردد. در پژوهش حاضر نیز مشارکت‌کنندگان به دنبال جبران گذشته و اشتباهات بودند.گاهی در روابط اشتباهاتی رخ می‌دهد که منجر به جدایی می‌شود، به همین دلیل افراد به دنبال یک رابطه‌ی جدید هستند تا بتوانند اشتباهاتشان را جبران کنند.

در نهایت مضمون اصلی یادگیری مشاهده‌ای با مضامین فرعی همسویی با دوستان و رسانه‌های اجتماعی برانگیزانندهٔ مشارکت‌کنندگان برای روابط متعدد عاطفی بود. در تبیین این مضمون می‌توان گفت، به نظر بندورا[5] یادگیری مشاهده‌ای[6]؛ به معنای یادگیری رفتارهای پیچیده با نگاه کردن، گوش دادن، یا خواندن درباره رفتار دیگران است (یانچک[7]، ۲۰۲۴). اغلب رفتارهای انسان از طریق الگو، به‌صورت عمدی یا تصادفی آموخته می‌شوند. به عقیده بندورا، میزان تقویت یا تضعیف رفتار، صرفاً تحت تأثیر این واقعیت قرار می‌گیرد که فرد، تنبیه شدن یا تشویق شدن دیگران به خاطر همان رفتار را می‌بینند. هر دو حالت در افزایش یا کاهش احتمال اجرای یک رفتار تأثیر دارند. در پژوهش حاضر نیز جوانان با مشاهده رفتارهای همسالان مبنی بر روابط متعدد عاطفی، دوستی با جنس متفاوت، و دریافت تایید و تحسین اقدام به برقراری رابطه می‌کردند. همچنین رسانه نیز اینگونه روابط را نوعی سرگرمی و تفریح معرفی کرده و این مسئله محرکی برای ورود به روابط متعدد عاطفی توسط مشارکت‌کنندگان می‌شد.

این پژوهش با محدودیت‌هایی نیز مواجه بود. اول آن‌که این پژوهش در خصوص جوانان شهر تهران صورت گرفت و خصوصیات فردی، عوامل فرهنگی، سبک زندگی مشارکت‌کنندگان این پژوهش می‌تواند نتایج را با سایر پژوهش‌ها متفاوت گرداند. محدودیت دوم این است باتوجه به اینکه با جوانان روبه‌رو بودیم، تاحدی فشار رسانه و کاهش انگیزه در همکاری دیده می‌شد. برای پژوهش‌های آینده پیشنهاد می‌شود عوامل مداخله‌گر روابط متعدد عاطفی از دیدگاه جوانان نیز مورد بررسی قرار داده شود. با توجه به آنکه پژوهشی درباره رابطه متعدد عاطفی در دوره نوجوانی انجام نشده است پیشنهاد می‌شود مطالعات آتی درباره تبیین مفهومی رابطه نوجوانان با غیرهمجنس با توجه به شیوع آن در جامعه ایران انجام شود.

1. Reyes & Clark
2. Claxton & Van Dulmen
3. Glasser
4. Karaman & Arslan
5. Bandura
6. Observational learning
7. Janeczek

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-17]

منابع

اسدیان، د.، محمدزاده، ع.، و نجفی، م. (۱۳۹۴). بررسی نگرش به دوستی با جنس مخالف در بین دانشجویان دختر و پسر. *مجله تحقیقات علوم رفتاری*. ۱۳(۳)، ۵۰۹-۵۱۸. http://rbs.mui.ac.ir/article-1-423-fa.html

افشانی، ع.، و هاتفی‌نژاد، ل. (۱۳۹۸). بررسی عوامل مرتبط با نگرش جوانان شهریزد به آسیب‌های احتمالی روابط دختر و پسر، *مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*. ۱۸ (۴۶)، ۲۸۹-۳۰۴. https://faslname.msy.gov.ir/article_355.html

جهان‌شیلا، ش.، و سجادی، م. (۱۳۹۹). بررسی روابط آزاد دختر و پسر و تاثیرات آن. *پژوهش‌های اسلامی جنسیت و خانواده*. ۳(۵)، ۵۹-۴۱. https://journals.miu.ac.ir/article_5223.html

جوانمرد، ک.، زینی‌حسنوند، ن.، و سیف، ح. (۱۴۰۱). واکاوی پیامدهای روابط دوستانه دانشجویان دختر و پسر به روش تحلیل کیفی و داده بنیاد. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*. ۴۱ (۱)، ۱-۳۲. https://doi.org/10.22034/spr.2022.368935.1791

خلج آبادی فراهانی، ف.، و مهریار، ا. (۱۳۸۹). بررسی نقش خانواده در ارتباطات با جنس مخالف قبل از ازدواج در دختران دانشجو در تهران. *فصلنامه خانواده پژوهی*. ۶ (۲۴)، ۴۴۹-۴۶۸. https://jfr.sbu.ac.ir/article_95810.html

رشوند، م.، و وجدانی، ف. (۱۴۰۲). تاثیر مصرف فرهنگی بر نگرش دختران به روابط دوستی دختر و پسر. *زن در توسعه و سیاست* ، ۷۸(۲۰)، ۶۳۵-۶۶۲. https://jwdp.ut.ac.ir/article_88228.html

رشوند، م.، وجدانی، ف.، و لاریجانی، م. (۱۴۰۲). نگرش به نحوه انتخاب همسر در میان دختران دانشجو و عوامل مرتبط با آن. *نامه انجمن جمعیت شناسی ایران*، ۱۸ (۳۶)، ۹-۵۰. https://www.jpaiassoc.ir/article_712265.html

زارع شاه‌آبادی، ا.، و سلیمانی، ز. (۱۳۹۱). بررسی عوامل مرتبط با گرایش دانشجویان به روابط پیش از ازدواج در دانشگاه یزد. *فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی*. ۱۲ (۴۵)، ۳۳۹-۳۶۴. http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-1019-fa.html

سهراب زاده، م.، و پرنیان، ل. (۱۳۹۵). سنخ بندی گرایش به ازدواج در بین دختران مورد مطالعه: دانشجویان دانشگاه شیراز. *فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران*. ۹ (۱)، ۸۳-۱۱۴. https://doi.org/10.22035/ijcr.2016.301

شاد، ف. (۱۳۹۵). *بررسی رابطه پایگاه اجتماعی دانشجویان و برقراری ارتباط و دوستی با جنس مخالف*. منتشر شده در سومین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در مدیریت، اقتصاد و علوم انسانی، باتومی گرجستان. موسسه سرآمد همایش کارین. https://civilica.com/doc/549489

شاطریان، م. (۱۳۹۶). *بررسی کیفی نقش ارتباطات قبل از ازدواج در رفتارهای کنترل گرایانه و سازگاری همسران*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی.

غیاثوند، ا. (۱۴۰۲). انگاره ازدواج در بین جوانان ایرانی؛ سنخ ها و چالش‌ها. *مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*، ۲۲(۶۲)، ۴۷۹-۵۰۶. https://faslname.msy.gov.ir/article_993.html?lang=fa

فتحی، م.، غیاثوند، ا.، و شاکرم، م. (۱۴۰۱). تجربه دختران نوجوان از رابطه با جنس مخالف در فضای مجازی. *پژوهش‌نامه زنان*. ۱۳ (۴۰)، ۲۴۵-۲۸۲. https://womenstudy.ihcs.ac.ir/article_6989.html

گراوند، م. (۱۴۰۲). واکاوی پیدایش ازدواج سفید در بین جوانان تحصیل کرده. *دستاوردهای نوین در مطالعات علوم انسانی*، ۶۹ (۶)، ۳۴-۴۶. https://www.jonahs.ir/showpaper/9105936

Anarbayeva , F. (2025). Psychological impact of marriage motivations on the stability of family relationships among youth: social-psychological characteristics. *International journal of artificial intelligence*, 1(2), 365–367. https://inlibrary.uz/index.php/ijai/article/view/73988

Battle, N., & White, G. (2024). Intimate Introverts: Influence of Introversion on Self-Disclosure and Emotional Intimacy in Close Friendships. *J Ment Health Soc Behav*, *6*(1), 188. https://doi.org/10.33790/jmhsb1100188

Blair, L. (2023). Love on the Rocks: The Uncertain Fate of Emotional Intimacy in Postnormal Times. *World Futures*, *79*(2), 159-185. https://doi.org/10.1080/02604027.2022.2138072

Bradshaw, H. K., Cunningham, K., & Hill, S. E. (2022). Known by the company she keeps: Women's friendship preferences influence interpersonal evaluations, *Personality and Individual Differences*, 185, 111301. https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.111301

Brody, N., Blackburn, K., & LeFebvre, L. (2024). The great reconnection: Examining motives for relational reconnection and investigating social penetration as a predictor of well-being. *Journal of Social and Personal Relationships*, *41*(7), 1679-1702. https://doi.org/10.1177/02654075231222945

Bühler, J. L., & Orth, U. (2024). How relationship satisfaction changes within and across romantic relationships: Evidence from a large longitudinal study. *Journal of Personality and Social Psychology*, *126*(5), 930-945. https://doi.org/10.1037/pspp0000492

Bukhari, R., Bashir, R., & Perveen, S. (2024). Social Networking Sites Use and Relationship Satisfaction among Married Adults: The Mediating Effect of Materialism. *Annals of Human and Social Sciences*, *5*(4), 128-138. https://doi.org/10.35484/ahss.2024(5-IV)13

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-17]

Carter, R., Halawah, A., & Trinh, S.L. (2018). Peer Exclusion during the Pubertal Transition: The Role of Social Competence, *Journal of Youth and Adolescence*, 47.121 –134. https://doi.org/10.1007/s10964-017-0682-8

Claxton, S. E., & Van Dulmen, M. H. M. (2013). Casual sexual relationships and experienses in emerging adulthood. *Journal of Emerging Adulthood*, 1(2), 138-150. http://dx.doi.org/10.1177/2167696813487181

Ho-Foster, A., Machisa, M. T., Moalusi, L. R., & Christofides, N. (2025). Gender beliefs and norms underlying intimate partner violence stigma among women living in Botswana: Results of an exploratory factor analysis. *PLOS Global Public Health*, *5*(2), e0004113. https://doi.org/10.1371/journal.pgph.0004113

Janeczek, P. (2024). Personality determinants, love attitudes and self-efficacy in people using dating sites. *Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio*, *60*(4), 73-97. https://doi.org/10.34766/fer.v60i4.1320

Javidi, H., Anderson, P., Walsh-Buhi, E., Coyle, K., & Chen, X. (2025). Exploring the influence of romantic relationship communication on adolescents' self-efficacy to ask for sexual consent. *The Journal of Sex Research*, *62*(1), 118-126. https://doi.org/10.1080/00224499.2024.2306475

Jenny Gross, M. (2021). *Can You Have More Than 150 Friends?*. New York Times, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/search/research-news/13510/

Juneja, A. (2024). Love in online dating: Examining the Correlation Between Communication Patterns and the Development of Intimacy, Passion, and Commitment. *International Journal of Interdisciplinary Approaches in Psychology*, *2*(5), 669-689. https://psychopediajournals.com/index.php/ijiap/article/view/348

Karaman, H. B., & Arslan, C. (2024). The mediating role of social media addiction and phubbing in basic psychological needs in relationships and relationship satisfaction. *Frontiers in Psychology*, *15*, 1291638. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1291638

Kumari, N., & Ram, R. (2025). Socio-Economic and Demographic Determinants of Polygynous Marriages in India: Multilevel Analysis of Nationally Representative Survey, 2019-21. *Sexuality & Culture*, 1-19. https://doi.org/10.1007/s12119-025-10318-3

Lobanova, y. V. (2022). Management of emotions and the syntax of relationships. Russian studies in culture and society, 6(1), 74-89. http://dx.doi.org/10.12731/2576-9782-2022-1-74-89

Nayak, B. S. (2025). Friendship, Love, Sex and Operation Park: Debates about Gender and Culture in Contemporary Orissa. In *Patriarchy and Gender Stereotypes in the Contemporary World* (pp. 103-144). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781003474135

Nichols, R., Charbonneau, M., Chellappoo, A., Davis, T., Haidle, M., Kimbrough, E. O., ... & Segovia-Martin, J. (2024). Cultural evolution: A review of theoretical challenges. *Evolutionary Human Sciences*, *6*, e12. https://doi.org/10.1017/ehs.2024.2

Pennington, N. (2015). *Building and Maintaining Relationships in the Digital Age: Using Social Penetration Theory to Explore Communication through Social Networking Sites*. Doctoral dissertation, University of Kansas. https://hdl.handle.net/1808/19071

Pilkington, P. D., Karantzas, G. C., Faustino, B., & Pizarro-Campagna, E. (2024). Early maladaptive schemas, emotion regulation difficulties and alexithymia: A systematic review and meta-analysis. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, *31*(1), e2914. https://doi.org/10.1002/cpp.2914

Reyes, M. A., & Clark, E. M. (2024). The Association of Self-Esteem and Sensation Seeking with Sociosexual Orientation and Sexual Risk-Taking. *Sexuality & Culture*, *28*(4), 1643-1663. https://doi.org/10.1007/s12119-024-10197-0

Salemi, H., Kazemi Pour Sabet, S., & Savadian, P. (2024). A Sociological Study of the Phenomenon of Emotional Divorce in Tehran. *Applied Family Therapy Journal*, *5*(5), 128-134. https://doi.org/10.61838/kman.aftj.5.5.15

Wang, Y., Tian, J., & Yang, Q. (2024). Experiential avoidance process model: a review of the mechanism for the generation and maintenance of Avoidance Behavior. *Psychiatry and Clinical Psychopharmacology*, *34*(2), 179. https://doi.org/10.5152/pcp.2024.23777

Whitham, M. M., & Savage, S. V. (2024). Refusal and acceptance in reciprocal social exchange. *Social Psychology Quarterly*, *87*(4), 399-420. https://doi.org/10.1177/01902725231218675

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-17]